B. N. C
FIRENZE
1227
7

1227.7

X.A.
9e TRAD. gu
ANON.

Ex leg. D. Emerici
Antonii Francisci
de Marmis

SVPPLICATIO AD IMPERATOREM, Reges, Principes, SVPER CAVSIS GENERALIS *Concilij convocandi.*

CONTRA PAVLVM QVINTVM.

BIBLIOTECA NAZIONALE 1872

LONDINI,
Excudebat BONHAM NORTON, Sereniſſimæ Regiæ Maieſtatis in Latinis, Græcis, & Hebraicis Typographus.
ANNO cIↄ. Iↄ. XIII.

AD LECTOREM.

QVamvis properanti, amice Lector, cupientique, ut fit, novum libellũ quàm celerrimè percurrere, odioſa omnis retardatio in ipſo præſertim limine videatur; nos tamen operæpretium exiſtimavimus, paucula quædam eademq; neceſſaria præmittere, quorum intelligentia quaſi fax pręlucens, hanc tibi moram perfacilè compenſaret. De authore igitur, quod primum eſt, hęc fere ſunt quæ tibi nõ incognita velimus; Hominem utique non fuiſſe ex eorum numero, qui ſub alio cœlo viventes ea ſcriptis mandare non dubitant, quæ ipſi neſcientes iuxta cum ignariſſimis, ex alienis ſermonibus famaque de longinquis itineribus creſcente percipiũt: verùm Romæ vixiſſe in ipſa illa Republica, & inter illos homines de quibus hæc qualiacũque ſint ſcribit; quorũ te facimus participem. Sed ille non ita pridem ex hac vita emigrans, ſcriptum hoc in manibus amici cuiuſdam ſui, caſu an con-

ſilio neſcimus, reliquit; qui parum ſolicitus, ut videtur, quid cõtineret, vel minimè metuẽs ne evulgaretur, homini illud Anglo in ea tunc fortè regione commoranti ſua manu tradidit. Quid multa? ab eo fœliciter nos nacti ſumus. Quumque contineri inibi aliquàm multa offendimus, cognitione hominum ſanè non indigna, viſum eſt haud ingratum neque abs re fore, ſi excuſum typis in vulgus emitteretur. Id ergo iuxta fidem autographi, ſine aliqua fallaci rerum verborũve permutatione præſtari curavimus. Atque eò quidem libentiùs hoc à nobis conſilium ſuſcipitur, quòd Author ipſe in votis habuit, idem hoc ſcriptũ Sereniſſimo Magnæ Britanniæ Regi dicaſſe. Tantum abeſt vt iuſtè nobis quiſquam objiciat, vel compilaſſe ſcrinia defuncti, vel arcana quæpiam contra voluntatem eius, quum reclamare jam nequeat, publicè diſſeminaſſe; quod inhoneſtum fortaſſè crimen à non nemine haberetur. Sic ſolvimus manum, lector, neque te per prolixum exordium, rem inviſam, detinebimus, quominus pergere poſſis, perlegere, & pervenire quò voles.

Vale.

Errata.

*Pag.*13.*lin.*14. ambigiat *lege* ambigat.

*Pag.*24.*lin.*13. Nepos *lege* *Nepotes*.

INVICTISSIMO AC SAPIENTISSIMO MONARCHÆ Iacobo Regi Angliæ, &c.

Conſilium veritatis eò deductum eſt (Rex ſereniſſime) ut niſi promotorem inveniat, deſperatum ſit. Nemo enim ulterius ad id quod publicè intereſt, rationem revocat. Nemo eſt qui ignorat Eccleſiam Romanam vero deſtitui paſtore; vbique terrarum de intruſione, ſimonia, atque inertia, imo de deprædatione Papatus noſtri temporis ſermones habentur. Hæc omnibus nota ac manifeſta ſunt, paſſimque in Curiis Principũ circũferuntur; & tamen omnes tacent, atque diſſimulant, Pontificemque Romanæ Eccleſiæ venerantur, qui talis verè non eſt. Nemo in cẽſorium judicium rem audet deducere: ille mos ſeveriſſimi magiſtratus Cõcilii cõvocãdi ſublatus eſt. Deus Opt. Max. me novum hominem excitavit meoque calamo ſpiritum inſufflavit, ut omnes cauſas

deſcriberem , eaſque præſenti ſupplicatione concluderem, atque nomine ipſius Omnipotentis contra omnem hominem intimarem. Quum autẽ inter veritatis cultores, noſtra ætas te ſolum (Auguſtiſsime Princeps) incomparabili fœlicitate ſortiatur, qui excelſa mente omni diſciplinarum genere exculta, doctiſsimis lucubrationibus, omniũ Principum amorem, obſervantiam, atque benevolentiam tibi conciliaſti; operæpretium eſſe duxi, ſupplicationem iſtam tibi Regi ſapientiſsimo offerre ac dicare, ut tuis auſpiciis ad Imperatorẽ, Reges, Principes miſsa, magnâ curâ & attentione perlegatur: ita enim ſperari poteſt, ut Sacroſanctum Generale Concilium convocetur, & Eccleſia Romana tua authoritate purgetur. Vale Rex fœliciſsime. Romæ Cal. Martij. 1612.

Sereniſſimæ Majeſtatis veſtræ

Deuotiſsimus

Novus Homo.

Spiritus Sancti gratia.

DE PRIMA CAVSA GENEralis concilij convocandi, quum poſt GREGORIUM. 13. omnes Pontifices ſucceſſores in Papatum intruſi ſint.

SI unquam ſtatus univerſalis Eccleſiæ conturbatus fuit, noſtris temporibus deplorandus eſt; in quibus Eccleſia vero paſtore caret, intruſi Papatum deprædantur; omnes Eccleſiaſtici poſuerunt curam in proprio commodo; nihil ulterius, quod ad religionem pertineat, curæ ſupereſt.

Sixtum quintum *per ſimoniam electum fuiſſe nemo dubitat. Nam ut Papa eligeretur, ſuffragia Cardinalis, Aloiſij Eſtenſis, Cardinaliumque ab illo pendentium emit, eidemque mediante ſcriptura ſua manu ſubſcripta promiſit, nunquam in ſuo pontificatu Hyeronimum Matthæum, (qui inimicus Eſtenſi erat) ſe creaturum Cardinalem, ſi Eſtenſis cum ſuis in proxima electione, Sixtum ſuffragijs ſuis ad Papatum vellent promovere; & quum mediante Eſtenſi factus fuiſſet Pontifex, opus ſe manuum ſuarum eſſe, coràm profeſſus eſt.*

Hic eſt caſus Bullæ Iulij Secundi *ſuper ſimoniaca Papæ electione, quæ adhuc in recenti viget obſeruantia; ita vt omnes Cardinales, quum primum Conclaue ingrediantur, bullam illam obſeruare, tactis ſacris, in ſe recipiant. Conſtitutionis verba hæc ſunt:*

Si contigerit poſtquam nos vel ſucceſſores noſtros ſucceſſive, Deus ab hujuſmodi vniuerſalis Eccleſiæ regimine abſoluerit (humani generis inimico procurante, & ambitione vel cupiditate ad hoc inclinãte) electionẽ Romani Pontificis ab eo quẽ eligi contigerit, vel ab aliquo, ſeu aliquibus de cætu Cardinaliũ quomodolibet votũ dantibus per ſimoniacã hæreſim in dando, promittendo, vel recipiendo bona cuiuſcunq; generis, caſtra, officia, vel beneficia, ſeu promiſſiones & obligationes, commiſſam per ſe vel per alium, ſeu alios quomodocunq; & qualitercunque, & in duarum partiũ, vel omnium Cardinalium vnanimi concordia quomodolibet etiam per viam aſſumptionis vnanimiter, etiam ſine ſcrutinio facto celebrari vel fieri: non ſolum huiuſmodi electio vel aſſumptio eo ipſo nulla exiſtat, & nullam eidem ſic electo vel aſſumpto adminiſtrandi in ſpiritualibus & temporalibus facultatem tribuat; ſed etiam contra dictum ſic electum vel aſſumptum de ſimoniaca labe a quocunque Cardinali (qui eidem electioni interfuerit) opponi & excipi poſſit, ſicut de vera & indubitata hæreſi, ita vt a nullo pro Romano Pontifice habeatur,

beatur, &c. Nec huiuſmodi ſimoniaca electio per ſubſequētem ipſius inthronizationem, ſeu temporis curſum, aut etiam omnium Cardinalium adorationem ſeu obedientiam, ullo unquam tempore convaleſcat. Liceat omnibus & ſingulis Cardinalibus, etiam illis qui ejuſmodi ſimoniacæ electioni ſive aſſumptioni conſenſerint, etiam poſt inthronizationē ſiue adorationem & obedientiam, ac etiam uniuerſo clero, populo Romano, nec non ſubditis, & ſancti Angeli de urbe & quarumvis aliarū Arcium Præfectis, Caſtellaneis, Capitaneis, & aliis officialibus, a talis electi & inthronizati obedientia, & devotione impune, & quomodocunque diſcedere, & eum vt Magū, ethnicum, publicanum, & hæreſiarcham evitare. Et inſuper liceat Cardinalibus qui electioni ſimoniacæ inter fuerunt, & a præfato ſic electo diſceſſerint, &c. Concilium generale indicere & convocare in loco idoneo, prout eis videbitur expedire.

Ipſum factum ſimoniacæ electionis Sixti Quinti, *notorium factum eſt: Nam quum ipſe* Sixtus *datam Eſtenſi fidem violaſſet Hieronymumque Matthæum Cardinalē creaſſet, Eſtenſis præ nimio dolore ægrotans, antequam moreretur illam apocam* Sixti Quinti *manu ſubſcriptam ad Regem Catholicum Philippum ſecundum tranſmiſit, qui anno 1589. Ducem Sueſſæ Oratorem extraordinarium. Romam miſit ad intimandum ipſi* Sixto *generale Conſilium, ſuper declaratione ſimoniacæ electionis. & ad requirendum dominos Cardinales*

dinales (a prædeceſſoribus creatos) alioſque Eccleſiaſticos, ad comparendum in Concilio Hiſpalenſi. Itaque ipſa Apoca, ipſumque factum in judicium deductum notorium factum eſt; ſed quia intimatione facta, ipſe Sixtus *præ deſperatione mortuus eſt, ideo negotium vlterius progreſſum non eſt.*

Notorium quidem factum dicitur, etiamſi iudicium a principio nulliter inchoatum eſſet: ſed ipſum Regem rectè feciſſe dicendum eſt; Nam omnes Catholici ex præcepto divinæ legis, contra Papam hereticum inſurgere poſſunt, relato in c. Si audieris. 23. q. 5. Et in caſu ſimoniacæ electionis, Principes ſeculi habere hujuſmodi poteſtatem, eſt textus Iſidori in lib. 3. ſententiarum De ſummo bono, relatus in c. Principes ſeculi. 23. q. 5. & ibi gloſſ. in verb. Intra Eccleſiam, *recenſet in ſpecie caſum ſimoniæ. Tum quòd propter negligentiam Cardinalium in convocando Concilio, poteſtas ipſum convocandi devolvitur ad Principes, probat Cataldus de Bon-compagnis in tractatu de poteſtate PP. anno 63. Petrus de Monte in ſua Monarchia Conciliorum, cap. de generalis Concilii celebratione, per totum. Cardin. Iacob. in tractatu De Concil. lib. 3. art. 1.*

Sixtus *igitur vigore d. Conſtitutionis in §.* Liceat, *in fine; Magus, ethnicus & hæreſiarcha exiſtens, Cardinales creare non potuit, quum omnis eidem in ſpiritualibus & temporalibus, uſus, exercitium, poteſtas, interdicta fuerint, atque omnia per eundem facta, tanquam a non habente poteſtatem, nulla exiſtant.*

Ex hoc infertur, omnes Pontifices poſt Sixtum *electos, veros Pontifices non extitiſſe. Nam poſt* Sixti Quinti *mortem, Cardinalis Montaltus ejus Nepos cum 40. votis*

Conclaue ingreſſus eſt, cum quibus urbanus 7. qui pauciſſimis diebus ſupervixit, deinde Gregorius 14. qui decem menſibus; deinde Innocentius 9. qui duobus menſibus, electi ſunt; deinde Clemens 8. qui 13. annis, intruſionem in Papatum continuauit.

Ad iſtorum electionem, majorem elegentium numerum fecerunt Cardinales nulliter a Sixto Quinto *creati. Nam licèt Montaltus eius Nepos tot numero ſuffragia non haberet, quibus electionem includere potuiſſet; excluſivam tamen partem tenebat, ita ut nemo contra illius voluntatem eligi potuerit. Ergo illa excluſiua quam habebat, alios electores (qui vere ſuffragia dare poterant, ſed in minori numero exiſtebant) ad eius voluntatem neceſſitate quadam traxiſſe dicitur, & tota eligentium facultas ad ſuffragia Cardinalis Montalti redigi videbatur.*

Ergo iſtæ electiones in totum coruunt. Nam per conſtitotionem Pii Quarti *ſuper reformatione Cõclavis, ſolis Cardinalibus eligendi Papam facultas data eſt: & licèt in fine conſtitutionis eoſdem ad electionem habilitet, etiamſi excommunicatione irretiti reperirentur, ita ut nunquam contra electionem ab eiſdem factam de nullitate dici poßit, etiamſi aliquis ex iis excommunicatus exiſteret; tamen Bulla eoſdem verè Cardinales eſſe præſupponit, non autem in Cardinalatum intruſos, nimirum a non habente poteſtatem factos.*

Ideo poſt quam Gregorius 12. qui verè Pontifex erat, ad ſedandum ſchiſma Papatui renuntiaſſet in Concilio Conſtantienſi; quum primum renuntiationis pœnitebat, alios Cardinales creare non potuit, & ab eo poſtea creati pro non Cardinalibus habiti fuere; ut eſt in actis Concilij

 Conſtan

Conſtantienſis; *quoniam facti fuerunt a non habente poteſtatem. Præterea Cardinales creati a Benedicto* 13. *Avenioni, ubi Antipapam egit, pro non Cardinalibus habiti ſunt. Denique Cardinales a Iohanne* 23.*facti* (*qui mortuo Alexandro Quinto, Bononiæ ubi Legatum egit, in Papatum ſemetipſum intruſit*) *omnes pro non Cardinalibus habiti fuere in Concilio Conſtantienſi, ubi Martinus Quintus, non a dictis Cardinalibus, ſed a toto Concilio eligitur.*

Neque dici poteſt eoſdem Cardinales poſt mortem Sixti Quinti *publicè pro Cardinalibus habitos eſſe, atque geſta per eoſdem in dubium revocari non poſſe, per regulum L. Barbarius. ff. de offic. Prætoris : unde juriſconſulti probant propter publicam utilitatem geſta a non habente poteſtatem toleranda eſſe, nec ulterius refricanda; quia illa regula non procedit in rebus ſpiritualibus, in quibus communis error non attenditur, qui nec geſta a perſona inhabili convalidat: gloſſ. in c. unico: in ver.* approbatis *de Voto. lib.* 6. *quæ allegat Tancredum & Bartholomæum Brixienſem in ſuis quæſtionibus. Sed in ſpiritualibus, veritas prævalet opinioni communi; quam gloſſam ibi ſequuntur Archidiacon. ſuper verbum* Suſceptionem: *Io. Andreæ Geminian. & Philip. Franch. & Ancaran. ibidem : & Federicus de Senis in concil.* 13. *qui conſuluit quòd ſuſcipiens ſacrum ordinem ab eo qui communi opinione epiſcopus reputatur ſed revera non eſt , non impedit contractum matrimonium : idem tenet gloſſ. in* §. his ita reſpondetur *l.35.q.9. in fin. gloſſ. qui dicit quod in cauſa ſpirituali ſtatur veritati , non autem præſumptioni etiam per ſententiam cauſatæ. Eandem ſententiam ſequuntur*

tur Innoc. in cap. Nihil. col. 2. de elect. & Bald. in l. 2. in princip. cap. De ſentent. & in repetit. d.l. Barbarius col. 2. dicens quòd geſta per ſimoniacum occultum valent ſi temporalia ſunt, non ſi ſpiritualia : quia nemo dat quod non habet, & quum ſit extra Eccleſiam, in eadem iuriſdictionem habere non poteſt : ergo nec illi qui Cardinales vere non ſunt, ſuffragia in electione Papæ quæ ſpiritualis res eſt, dare poſſunt. Item retentis terminis d. regulæ, & vt communis error attendatur, etiam requiritur probabilis totius populi ignorantia, vt notant omnes interpretes eò loci: ſed in populo Romano non ſolum iſta probabilis ignorantia non erat, quinimmo vera ſcientia aderat, quòd Sixtus Quintus *Cardinales creare non poterat, poſtquam Rex Catholicus contra eum tanquam in Papatum intruſum Concilium convocandum eſſe Romæ publicauit; Oratorem ad hoc miſit per totam curiam; in omnibus congregationibus & tribunalibus de hoc actum eſt: & quum ſubditi habent certam ſcientiam quòd non eſt verus Papa, geſta per eum, etiamſi in foro animæ, nullo modo tenent: vt probat Franciſc. Max. decis. Delphinat.* 1184. *in fin. part.* 1. *ſed propter timorem vitæ nihil de hoc Romæ dici potuit, quum Maieſtatis reus extitiſſet, qui iſta obiecisſet.*

Quum vero Clemens 8. *à Cardinalibus per* Sixtum Quintum *factis, electus, Regem Nauarrum rebenediceret, ut regno Franciæ illæ potiri potuiſſet; non defuere plurimi in Hiſpania, ubi timor illius Maieſtatis non eſt, qui palàm concluſionem contra electionem de Clemente factam ſuſtinuerunt, atque ad tollendam poteſtatem, nimirùm quòd Regem illum rebenedicere non poterat, multavolu-*

volumina ſcriptitarunt; quoniam intruſus in Papatum poteſtatem ligandi atque ſolvendi non habet; ſicut ſententia a non ſuo iudice lata non tenet: c. Ordinationes. 9. q. 1. De Schiſmaticis.

Ex alio etiam electio de Clemente facta, nulla fuit; quoniam duæ Cardinalium partes concorditer Cardinalem de ſancta Severina convocarunt; ipſum ad capellam Paulinam duxerunt, ubi locus eſt adorandi Pontificem electum; inibi eundem in Sede Pontificis ſedere fecerunt, ipſumque Papam per ſcrutinium publicum acclamarunt: ita enim electionem Pontificis fieri dicit textus in c. Licet de vitanda, de electione; per hæc verba.

Ille abſque ulla exceptione ab univerſali Eccleſia Romanus Pontifex habeatur, qui a duabus partibus concordantibus electus fuerit & receptus.

Sed Cardinalis de S. Severina a duabus partibus unanimiter eligitur, & ad locum Papæ deducitur: ergo. Dum autem alij Cardinales qui extrà erant expectabantur (ita enim fieri conſuevit, ut expectentur qui electionem impedire non poſſunt, ut electio unanimiter ab omnibus, nemine diſſentiente, facta dicatur) venerunt ad locũ, Cardinalis Geſualdus qui Decanus collegij erat, & Cardinalis Sfortia, atq; doloſè electionẽ jam factã conturbarunt. Geſvaldus clamat, Domini numeremus vota; *& dũ numerare inciperet, cũ aliqua temporis intermiſſione, Sfortia duos ex ſuffragantibus ſecum ad Salam regiam eduxit, atque ad cæteros reverſus, ſeveritatem Cardinalis de S. Seuerina recenſet; nam juſtitiam hominis timebant. Interim perfidi Cardinales pro majore parte e capella Paulina exeunt, & Cardinalem Aldobrandinum*

brandinum acclamant, qui Clemens Octavus appellatus eſt.

Prima quidem electio de ſancta Severina valida fuit, quoniam vota integra & in numero ſufficientia erant, quum illum Papam pronuntiarunt, & in loco Pontificio ſedere fecerunt. Illa autem ſolennitas quæ fit in electione Papæ, ut ſedentibus omnibus Cardinalibus (etiam eo qui eligendus eſt) ſinguli ordinatim dicant, ego N. eligo talem in Papam, & ſecretarius conclavis ſingula vota ſcribat, non eſt de eſſentia eiuſmodi electionis; quia verba textus d.c. Licet de vitanda: eo ipſo Papam univerſalis Eccleſiæ caput declarant quòd a duabus partibus Cardinalium electus & receptus ſit. Receptus quidem dicitur, ſi in loco Pontificis illum ſedere faciunt: electus autem per conſenſus declarationem in eundem. Hæc omnia in Cardinale de ſancta Severina intervenerunt; & quum ita per publicum ſcrutinium fit, & in Papam aſſumitur, ſcrutatoribus opus non eſt: Abb. in d. c. Licet de vitanda. n. 13. ver. Sed ſi eſt factum per ſcrutinium publicum, de elect. Et hic eſt unus de modis eligendi Pontificem, per aſſumtionem, de quo in ſupradicta bulla Iulij 2. in §.1. ver. Etiam per viam aſſumptionis. Nec eſt facienda vis ſuper inthronizationem vel adorationem, ſive pedum deoſculationem, quia hæc omnia effectus ſunt in jam electum ordinati, & ipſam electionem jam factam ſequuntur, ut ex eadem bulla Iulij Secundi oſtenditur: nec requiritur convocatio omnium; quia hoc nullo iure expreſſum eſt; & textus in d. c. Licet de vitand. ſonat pro validitate electionis, ut probat Iacob. in puncto in d. tract. de Concil. part. 3. artic. 4. n. 154.

Et

Et ſeq. vbi oſtendit quòd ſaltem convocandum eſt Concilium, ut declaret utrum electio valeat, neq; procedendum ad alterius electionem. Ideo electio facta de Clem. 8. tanquam doloſa & ingenio facta, nulla dicenda eſt; prout eſt textus expreſſus in c. In nomine Domini diſtinct. 23. his verbis.

Quòd ſi quis contra hoc noſtrum decretum ſynodali ſententia promulgatum, per ſeditionem, vel præſumptionem aut quolibet ingenio electus aut etiam ordinatus, ſive inthronizatus fuerit; authoritate divina & ſanctorum Apoſtolorum Petri & Pauli, perpetuo anathemate cum ſuis authoribus, fautoribus, & ſequacibus, a liminibus ſanctæ Dei Eccleſiæ ſeparatus abjiciatur ſicut Antichriſtus, invaſor, & deſtructor totius Chriſtianitatis, *&c.*

Et poſt Cardinalem Hoſtienſem Abb. in d. c. Licet de vitanda. n. 11. verſ. Expoſuit Hoſtienſis. *illud verbum,* Ingenium *exponit per fraudes, calliditatem & dolum. Talis fuit electio de Iohanne 22. a Concilio Baſileenſi damnata. Nam poſt mortem Alex. Quinti, quum Cardinales Bononiæ de altero eligendo tractarent, Cardinalis Coſſa qui Legatus ibi erat, vir bellicoſus & maximè potens, ab Electoribus obtinuit, ut ipſe totam facultatem eligendi haberet: quo conceſſo, ſeipſum elegit. & electio ex hoc capite valida erat, ut probat Archiep. Florentin. in 3. parte ſuæ Hiſtoriæ, tit. 21. cap. 24. Sed quia* ingenio *& dolo feciſſe dicitur, a Concilio Baſileenſi privatus fuit. Hoc autem multo magis fieri debet, quum alter verè atq; canonicè electus fuerit.*

Non

Non igitur Clemens verus Pontifex dici potuit, tum quia à carentibus poteſtate, factus; tum etiam quia ingenio *& dolo electus eſt. Nam licet textus in d. c. Licet de vitanda: contra Papam quòmodolibet electum nullam exceptionem opponi poſſe iubeat: non tamen eam exceptionem excludit, quæ ex defectu poteſtatis eligentium eſt, neque eam quæ dolo &* ingenio *electionem factam reprobat, vigore d. cap. In nomine Domini: qui textus nunquam correctus fuit; vt etiam probat Abb. in d. c.* Licet de vitanda.

Succeſſiuè Paulus Quintus verè Pontifex dici non poteſt, quum ab eiſdem Cardinalibus electus fuerit, qui tales non erant. Præterea, poſt Clementis mortem, quum de ſucceſſore ageretur, Cardinales 61. in Conclaui erant: ex quibus, 44. qui duas partes conſtituebant, Cardinalem Tuſcum, infirmum, in lecto iacentem, ad Capellam Sixti duxerũt, vt illum Papam inthronizarent atque adorarent: & dum cæteros expectabant qui electionem iam factam impedire non poterant; interim Cardinalem Tuſcum vt Papam tractabant, ſinguli ſupplicationes porrigebant, gratiamque rogabant. Quum autem inter eos qui expectabantur, eſſet Cardinalis Baronius cum Iuſtiniano & Mont-alto; Baronius ante portam capellę Sixti clamare incepit, Vultiſne creare Papam qui in omni verbo *priapum* miſcet, *(prout mos eſt Longobardorum, de qua prouincia eſt Cardinalis Tuſcus)*, & hoc in tam magnum ſcandalum Chriſtianorum? *Ad huius clamores, omnes 44. Cardinales, qui Tuſcum elegerunt, perfidè Papam electum derelinquunt, atque ſtatim Cardinalem Borgheſium acclamant; eum ad aliam Capellam du-*

eunt atque adorant, derelicto Papa Tuſco in lecto cum febre iacente. Omnes igitur rationes quæ contra Clementem allegatæ ſunt, multò magis contra Paulum obtinere debent.

Hæc in facto notoria ſunt: ſola allegatione opus eſt. In notorijs enim neque libellus neque accuſatio requiritur, maximè in materia peccati tangente publicam utilitatem. Butr. in c. veſtra. de cohabitat. cler. & mulier. Et poterit per Concilium procedi per viam inquiſitionis; vt per Butr. ibi ver. Venio ad quartam. *Nam notorium ſufficit quod allegatur & proponatur: Clem. Appellante de appellat. & plura ad hoc per Iacob. de Concil. lib. 3. art. 1. n. 141. & ſeq. Tanto magis quia hæc in dubium reuocari non poſſunt. Ea etenim quæ in Conclaui fiunt, ſecreta præſumuntur, dum Conclaue clauſum eſt; ſed quum Cardinales exeunt, omnia narrant & nota faciunt. Præterea bini famuli qui cum ſingulis Cardinalibus in Conclaui ſunt, omnia ſcribunt, quæ poſtea copiſtis venalibus in curia vendunt.*

DE ALTERA CAVSA CONVOcandi Concilij generalis propter notoriam ſimoniam Pauli 5.

PErlegite, quæſo, ſubſequentes cauſas contra viuentem Pontificem, ex quibus Concilium congregari debere neceſſariò fatendum eſt.

Primùm autem præſupponere oportet Pontificem quatenus Pontifex, à peccato ſimoniæ immunem non eſſe, quam ſententiam D. Thom: pluribus oſtendit in 2. 2.

quæſt.

quæſt. 100. *art.* 2. *ad* 7. *Vbi dicit Papam poſſe incurrere vitium ſimoniæ, ſicut & quemlibet alium. Hoc autem peccatum, tanto in aliqua perſona eſt gravius, quanto majorem obtinet locum. Quamvis enim res Eccleſiæ, eius ſint ut principalis Diſpenſatoris, non tamen ad eum pertinent ut ad Dominum aut poſſeſſorem: & ideò ſi reciperet pro aliqua ſpirituali re pecuniam, non caret vitio ſimoniæ. Eandem ſententiam ſequuntur ibi omnes Theologi, Cajetanus & cæteri. Idem D. Thom. in* 4. *lib. ſent. diſt.* 21. *quæſt.* 15. *Et ad hoc eſt textus in c. Iudices* 1. *n.* 1. *deſumptus ex Concilio Bracarenſi* 2. *cap.* 3. *ubi ſecundum tranſlationem D. Hieronymi receſentur omnes illi primi ſacerdotes, & dicitur,* Nemo ambigiat Hieruſalē propter ſcelera quæ in hoc capitulo receſentur fuiſſe ſubmerſam &c. *& in Concilio Baſileenſi ſeſſ.* 34. *Papa Eugenius* 4. *depoſitus eſt propter crimen ſimoniæ: Cujus hæc ſunt verba;*

Per hanc eiuſdem Concilij diffinitivā ſententiam quam fert in his ſcriptis, pronunciat, decernit & declarat Gabrielem priùs nominatum Eugenium Papam 4. fuiſſe & eſſe notorium & manifeſtum contumacem, mandatis ſeu præceptis vniverſalis Eccleſiæ inobediētem, & in aperta rebellione perſiſtentem, violatorem aſſiduum atq; cōtemptorē ſacrorum Canonum Synodalium, pacis & unitatis Eccleſiæ perturbatorem, univerſalis Eccleſię ſcandalatorē notorium, ſimoniacum, perjurum, incorrigibilem, ſchiſmaticum, à fide devium, pertinacē, hæreticum, dilapidatorem

jurium & bonorum Eccleſię, invtilem ad adminiſtrationē Romani Pontificij, omni titulo, gradu, honore, ac dignitate ſe reddidiſſe indignum; quē propterea eadem ſancta Synodus, à Papatu & Romano Pontifico ipſo iure privatum eſſe declarat & pronūtiat, & ipſum ab eiſdem amouet, deponit, privat, & abjicit: &c.

Nunc oſtendamus in facto nullam ullo unquam tempore ſimonium in Dataria commiſſam fuiſſe, ſimilem huic quam Paulus exercet. In Dataria obſeruatur, vt beneficia ad Papæ collationem ſpectantia, vel reſervata, uel in menſe Papæ vacantia, quæ vel propter longam diſtantiam à Roma, vel quia curata ſunt, illius Nepoti Borgheſio dari non poſſunt; in concurſu alicui vel conterraneo loci beneficij, vel ex vicinioribus locis oriundo conferantur. Nec iſte concurſus ad bonum finem fit, vt digniori detur, iuxta ſacri concilii Tridendini regulam, ſed ut ditiori. Dies concurſus ad certum tempus aſsignatur, ut interim ſciri poßit, quiſnam ex concurrentibus, ſiue ambientibus beneficium illud, penſionem poſſit commodiſſimè extinguere, (nam Pontificiis ordinationibus cautum eſt, ut ſolutione quinque annatarum anticipatim facta, penſiones extingui poſſint) mox eidem ditiori, non digniori datur: concurſus etenim ad cognoſcendas divitias, non dignitatem fit. Proviſus igitur de beneficio, cum ſolutione quinque annatarum anticipatim, illud emit ad rationem 30. pro ſingulis 100. ultra ſervitium perſonale, & animarum curam, quam exercere tenetur. Hoc ut clarius fiat, ponamus beneficium aliquod valere 300. annua: Penſione, quanta fieri poteſt maxima onerabitur, nimirùm centum pro Rectore reli-

ctis,

ctis, penſio in ducentum erigetur. Ergo, Proviſus ſolvendo quinq;annatas, mille anticipatim dare opus habet, item alia centum pro bullarum expeditione:ita ut 300. annua, cum ſervitio perſonali, & cura animarum ad rationem 30. per 100. venundentur.

Addendum eſt, cùm per ſacro ſanctum Tridentinum concilium, regreſſus & expectativæ *prohibitæ fuerint; Papa in fraudem Concilij* coadjutorias *concedit cũ futura ſucceſſione, in quarum bullarũ expeditione annatæ ſolvuntur :* Coadiutoriæ *autem in idem recidunt cum* regreſſibus, *& totum ad pecuniam corradendam. His penſionibus & penſionum extinctionibus Papa vicies centena millia ſcudorum expendit in emptione terrarum pro Nepote ex fratre: Rignanum terram magnam prope Romam à Sarrellis emit pretio 353. millium ſcudorum. Ciuitatem Sulmonæ in regno Neapolis emit à Rege Catholico 150. millium ſcudorum pretio : Quatuor Caſalia, ſic appellata, in diſtrictu vrbis, ſeptingentorum millium ſcudorum pretio comparavit. In locis montium urbis, quæ ad ſex per centum emuntur, 400. millium ſcudorum expendit : In fabrica palatij quod Borgheſiorum appellant 300. millium ſcudorum erogavit : Denique Cuſtodia mobilium Cardinalis Borgheſij 600. millium ſcudorum æſtimatur. O bone Deus vnde tanta pecunia manualis pervenire potuit, niſi ex Dataria? Iſta ſola præſumptio ad probationem huiuſce veritatis ſufficeret. Nam* Borgheſij *omnes ante iſtius Papatum decoctierant. Sed ipſa veritas clarior fieri poteſt ex libris & ſcripturis Romæ exiſtentibus. Nam ex Regiſtro bullarum apparebit, quibus beneficia, & cum quanta penſione collatæ*

fuerint. Item apparebit penſiones eſſe reſervatas reſervatione mentali Papæ, ita ut reſervatarius non cognoſcatur, & poſt ea extinctum eſſe cum Datario tanquam cum Procuratore illius reſervatarij in mente retenti. Ipſa natio Hiſpanica cum quibus eiuſmodi negotia tranſacta ſunt, de omnibus fidem facere cogenda eſt. Inſtrumenta autem ſupradictarum emptionum, omnia in officio Betti qui Notarius eſt Auditoris Cameræ, inveniuntur, in quodam protocollo particulari pro Borgheſijs retento.

Propter huiuſmodi ſimonias notorias Pape, generale Concilium convocandum eſſe, probat Cardinalis Iacobatius in tractatu de Concilio, lib. 4. art. 3. n. 55. & plur. ſeq. Nam conſtat de jure, ſimoniacos tanquam primos & præcipuos hæreticos ab omnibus deſpuendos eſſe. c. Patet 1. q. 1. & c. Per tuas de ſimonia. & in c. Præsbyter. ver. Simoniarum hæreſin & in c. Benedictio. ver. In maledictionem convertitur. & c. Cavendum 1. q. 1. & ibidem Iacobat. n 59. & ſeq. adducit multa loca ad probandum ſimoniacum eſſe hæreticum, quòd in Papa gravius eſt peccatum quàm in cæteris. Non enim poteſt id facere per quod denigratur ſtatus univerſalis Eccleſiæ: c. Etſi illa 1. q. 7. c. Sunt quædam 25. q. 1. Et quum reliqui ab ipſo ſanctitatis exemplum ſumere debeant, ex his minoratur devotio, & periculum eſt ne extinguatur, quum tanta indignitas in ſummo Pontifice videtur, ut pro pecunia tribuat quæ virtutibus debenteur: ut dicit Card. Zab. in c. Conſtitutis, de religioſis domibus.

DE

DE PLVRIBVS CAVSIS convocandi Concilij generalis, contra PAVLVM Quintum; ex quibus conturbatur ſtatus univerſalis Eccleſiæ.

QVando crimen Papæ notorium eſt, & inde ſcandalizatur Eccleſia, tum Concilium generale convocandum eſſe ut ibi poſſit accuſari, dixit gloſſ. n c. Si Papa. diſt. 40. Quã gloſſam ab omnibus receptam eſſe & approbatam dicit Abb. in cap. Significâſti, de electione: & in c. Propoſuit. col. final. de conceſſ. præbend. & in c. Quum veniſſet. col. 3. de iudic. Et quòd mundus univerſus approbet illam gloſſam, dicit Roman. in Concil. 124. Quæſtio diſcutienda: Bald. in c. Olim, circa finem de reſcript. Petr. de Monte, in tractatu de poteſtate Papæ. cap. de Concilij præeminentia. n. 13. Idem in c. De modis reſiſtendi Papæ, Eccleſiam turbanti. Card. Iacobat. in tractat: de Concil. lib. 3. art. 1. n. 170. & plur. ſeq. Et hodie illa gloſſa eſt canonizata per Concilium Conſtanticnſe, in titulo de authoritate ſacri Concilij. cap. 1.

Et licèt Abb. in cap. Propoſuit. de conceſſ. præbend. dicat quòd vix delictum notorium in Papa eſſe poteſt, per quod non ſcandalizetur Eccleſia: nam ſi is qui unctus eſt eſt peccauerit, populum propter ſcandalum delinquere faciet, ut dicit Moſes in Leuitico, relatus in c. Magnæ de voto. Tamen illa gloſſa ſecundum veriorem ſententiam quam probat Cardinal. Iacobat. in tract. de concil. lib. 8. art. 4. n. 2. intelligenda eſt de crimine quod in notorietatem deductum eſt apud Præſidentes et Prælatos Eccleſiæ pro maiori parte, & apud potiores in Eccleſia etiamſi laici ſint. Nam

Matthæi 18. *ibi, Si peccauerit &c. dic Eccleſiæ; exponit Chryſoſtomus, id eſt: ijs qui præſunt Eccleſiæ: gloſſ. in c. Si peccauerit* 2. *q.* 1. *Et* 3. *Regum c.* 8. *Vbi dicitur, Conuertit Rex faciem ſuam, & benedixit omni Eccleſiæ Iſrael; ibi non accipitur Eccleſia pro univerſo Iſrael, quum totus populus ibi præſens non fuerit, ſed pro maioribus natu, & principibus tribuum. Tunc igitur ex delicto notorio Papæ eccleſia ſcandalizatur, quum apud Principes, Præſidentes, & Prælatos eccleſiæ deductũ eſt. Et quod cõtra Papam ſcandalizantem Eccleſiam, poſſit Concilium congregari, ad præſtandum illud remedium quod opportunum fuerit, ſiue corrigendo, ſiue deponendo; probant diffuſe Mantua in tractatu de Concilio n.* 216. *Card. Iacobat. in tract. de Concil. lib.* 9. *art.* 12. *n.* 18. *& ſeq. Sed Paulus turbat ſtatum univerſalis Eccleſiæ, in non defendendo iuriſdictionem Eccleſiæ, & iura ipſius: quod eſt notorium omnibus Principibus, omnibus Præſidentibus, & omnibus Prælatis Eccleſiæ. Ergo &c. Hoc autem ita in forum deducitur. Veneti legem condunt; ne liceat ulterius Eccleſiaſticis in eorum ſtatu, bona ſtabilia acquirere, utque omnia quæ de novo poſſidere incipiunt, infra annum vendere teneantur; Eccleſiaſticos perſonaliter puniunt; totius Eccleſiaſtici fori iuriſdictionem extingunt, omnemq; iuriſdictionem etiam ſuper Eccleſiaſticis, in eorum dominijs à Deo ſe habere profitentur. Non eſt amplius immunitati Eccleſiaſticæ locus: Ipſi, Monachos & epiſcopos carceribus mancipant, etiam ad reuelandum confeſſionem cogunt, utque peccatores abſolvant illis præcipiunt. Quos quum aliquando Paulus interdicto affeciſſet, Regemque Catholicum in auxilium convocaſſet;*

tandem

tandem bello præparato, timidum pœnituit; expenſaſque Venetis perſolvit, nimirum decimas Eccleſiarum illis conceſſit, ut refici potuiſſent.

Mediolanenſes & Florentini immunitatem Eccleſiaſticam extinguunt; Eccleſiaſticos ad contribuendum pro operibus publicis cogunt; nihil quod Româ veniat, publicari permittunt, niſi ab eorundem iuriſdictione approbatum fuerit. Lucenſes Epiſcopum de Sede expellunt; Eccleſiaſtaticos ad petendum indulgentiam ab eorum Senatu cogunt; Baldachinum in Eccleſijs habere volunt; vicarium, eam ob causam interdicentem Eccleſias, perſequuntur, quem ſi ceperint furcis [illegible]. Nemo iam ulterius bullam cœnæ domini [illegible] [illegible] Neapolis Nuntium Apoſtolicum è feneſtris [illegible] niſi quamprimum è palatio exeat, quum ad Pr[illegible] accesſerat ſupplicaturus pro liberandis [illegible] Eccleſiæ in temporalibus carceratis in illo [illegible] ad Eccleſias morti tradit: ita ut nullus ulter[illegible] locus reliquus ſit immunitati, libertati, aut foro Eccleſiaſtico: totum forum extinctum eſt. Nihil Papa audire vult quod mœroris quicquam aut tædij afferre poſſit. Si quid per literas quod iurium Eccleſiæ extinctionem tangat, à Nuntijs Apoſtolicis ad Papam ſcribitur, literæ à Cardinali Borgheſio referantur, generalis quædam cognitio dicitur, ut & ipſe aliquando generalia reſpondere poſſit: cæterum omnia negliguntur.

Hæc in facto omnibus Regibus, Principibus & Magnatibus Eccleſiaſticis notoria ſunt; ex quibus nemo eſt qui non cognoſcat Eccleſiæ iura eſſe prorſus extincta. Quòd autem ignavia circa conſervationem iurium Eccleſiæ, ma-

ximum ſcandalum afferat Chriſtianæ Reipublicæ; ita ut præcipua ſit cauſa cur Concilium debeat convocari: probat Durand. in tract. de modo generalis Concilij convocandi. p. 3. c. 39. Mortuus & inutilis æquiparantur in iure. c. Inter corporalia, de tranſlatione Epiſcoporum. Et ideo ſicut, Papa mortuo, ſucceſſorem ab Electoribus eligi opertet; ita Papa effecto inutili, prouidendum eſt: ut diffuſe probat Cardinal. Iacobat. in tract. de Concil. lib. 4. artic. 3.

Conſtantinus Imperator donavit Eccleſiæ Romam aliaſque terras, ut Pontifex iuriſdictionem Eccleſiaſticam augere atque tueri poſſet. Eccleſiæ reditus tam immenſi ſunt, vt Sixtus Quintus (præter fructus qui creditoribus exolvuntur) ſingulis annis decies centena millia ſcudorum in caſtrum ſancti Angeli coacervaverit. A Sixti temporibus uſque in hunc diem, Eccleſiæ patrimonium auctum eſt, propter reditum ſtatus Ferrariæ. Item quia, ubi in Curia tunc temporis expendebantur triginta millia ſcudorum in ſingulis menſibus pro expenſis palatij, nunc Paulus ad quinque millia ſcudorum reſtrinxit. Quid igitur ſit de tanta pecunia Eccleſiæ? Cur non erogatur in conſervandis iuribus Eccleſiæ? Imperatoris intereſt ſcire quid fiat. Nam priuilegium quod incipit eſſe damnoſum, reuocari poteſt. c. Suggeſtum, de decimis. Et tantæ pecuniæ quæ a tyrannis Eccleſiæ abſconduntur, in defendendo & augendo imperio Romano expendendæ ſunt.

Item turbat ſtatum univerſalis Eccleſiæ, quia fructus beneficiorum venales facit: plurimis namque Epiſcopis fructus Epiſcopatuum ad decennium pignorare premiſit, vt ſolverent paterna debita: Cardinali de Lenis Epiſcopo Mileti

leti hoc permiſit, vt centum millia ſcudorum paternorum debitorum exolveret: & quum fructus illius Epiſcopatus pignoraſſet ad decennium cum licentia Papæ, mox Archiepiſcopatum Ferrariæ illi contulit. Cardinali Spinello ſuum Epiſcopatum pignorare permiſit ad decennium; Cardinali Montalto fructus trium Abbatiarum. Res inaudita, nec adhuc à prædeceſſoribus excogitata. Quòd ſi pignorantes deceſſerint, nemo in illis Eccleſijs ſucceſſor eſſe vult; vel ſucceſſores ſine reditibus Eccleſiaſticis remanent; in ſcandalum Eccleſiæ. Ita vt Papa inſufficiens dici poſſit, quum ſic dilapidet bona Eccleſię, cap. 2. §. final. de ſtat. Mon.

Præterea Paulus turbat ſtatum univerſalis Eccleſiæ non puniendo notoria delicta ſubditorum, magnatum & Cardinalium. Canis impudicus dicendus eſt, non Papa qui aliorum delicta non corrigit. c. Qui nec regiminis. 2. q. 7. & probat Durand. in tract. de modo generalis Concilij celebrandi. part. 1. rubr. 1. n. 5. & rubric. 4. n. 59.

Sed quòd duo ex Cardinalibus cum cognatis, id eſt uxoribus fratrum ſuorum concumbant, in curia notorium eſt: Nec unum ſolum ex ijs Manfronem cynædum, ſed quaſi omnes ſuos Manfrones habere nemo ignorat. Cur iuſtitia ſuum locum non habet? Quare duos cynædos, Italum unum, alterum Flandrum uſtulari iuſſit; & contra Sodomitas agentes ab eiſdem accuſatos nunquam proceſſum eſt? hoc infame delictum magis in perpetrantibus, quàm in patientibus puniendum eſt. Cur contra venenariam fratris Papæ non proceditur? An ut reatus Nepotis non innoteſcat? Qui vitia ſuorum ſubditorum non corrigit, non eſt Pontifex, ſed canis impudicus. c. Nemo. diſt. 73. Et ſi culpas ſubditorum impunitas relinquit, grauiter Deum

 offend

offendit. c. Si is. 23. q. 4. Non eſt in eo charitas ſed languor, quum talia non corrigit; ſicut dicit Auguſtinus ſuper epiſtolam Iohannis. 23. q. 5. Graviter peccant qui alios ſcandalizant. c. Cauendum. 10. q. 3. c. Ille. diſtinct. 93. Sed membra ſcandalizantia amputanda ſunt c. Illud. 24. q. 3. c. Vxor. 24. q. 1. Et propter ſcandalum Concilium generale congregandum eſſe, probat Mantua de Concil. n. 216.

Vlteriùs, ſi Pontifex plurima beneficia det conſanguineis, ſtatus univerſalis Eccleſiæ conturbari dicitur, ita probat Petrus de Monte in tract. de poteſtate ſummi Pontificis. cap. de modo [illegible]di Papæ Eccleſiam turbanti n. 3. Card. Caietan. ſuper D. Thom. in 2. 2. quæſt. 100. art. 1. in fin. dicit, Papa non eſt Dominus bonorum Eccleſiæ, ſed diſpenſator, nec de plenitudine poteſtatis poteſt ad libitum dare bona Eccleſiæ, cui voluerit, ut conſanguineis: ſed tenetur eſſe diſpenſator juxta illud, Iam quæritur inter diſpenſatores, ut fidelis quiſque inveniatur, &c.

At Paulus omnia beneficia ſine cura quomodolibet vacantia, ſive magna ſive parva exiſtant, Nepoti dat, Cardinali nempe Borgheſio. Nam ſi magna ſunt, ſine ambagibus illa confert: ſi parva, cuiuſcunque tenuitatis exiſtant, (dummodo in Italia ſint) uni maiuſculo uniuntur, & deinde illud maiuſculum Borgheſio datur: ita ut nullus ulterius locus exiſtat obtinendi aliquod beneficium. In ore eſt omnium, Cardinalem Borgheſium in annuis reditibus Eccleſiaſticis habere ducenta & quinquaginta millia ſcudorum. Ne Cardinalibus quidem ab ipſo creatis, aliquid beneficij ſimplicis datur: Reſignationes ſimplicium

plicium non admittit, Cardinales quos creat, pauperes eſſe vult; & ſi forte uni ex illis Epiſcopatum concedat pinguiorem, illum onerat penſione Borgheſio perſolvenda: ita ut apud Proviſum, plus duorum millium annuorum non remaneat. Quo pacto Cardinales pene omnes factores Borgheſij evadunt, in exigendis introitibus Epiſcopatuum, & illi exolvendis. Archiepiſcopatum Bononiæ Borgheſio contulit; quem dum poſſidebat, Archiepiſcopatus Ferrariæ, brevi vacaturus credebatur: & quia utrunque poſſidere non poterat, ideo cogitare in epit de Bononienſi illo reſignando. Reſignatio autem Bononienſis illius non ingennè facta eſt; quin potius Archiepiſcopum reſignatarium, factorem & exactorem deputavit, illiquæ duo tantum millia a[illegible] pro ſuis laboribus reliquit. O Deus, quid fit de ta[illegible] manuali? Excita Deus perſonam, quæ illam qu[illegible].

Ex his, quantum turbetur [illegible] univerſalis Eccleſiæ, nemo non videt; quum literatis n[illegible]tur: quibus eget Eccleſia, non autem aſinis ferr[illegible] exaltentur ſuper cedros Libani, elingues & ſine ſenſu, qu[illegible] vix ſciunt manus dextra quot digitos habeat. Durand. in d. tract. de modo generalis Concilij celebrandi. part. 3. rubr. 28. n. 11. dicit, Per Concilia generalia Eccleſia providere debet nullos laicos de parentela Pontificis ditari & exaltari, & ultra eorum ſtatum, de bonis Eccleſiaſticis nobilitari atq́; impinguari.

In Concilio Baſileenſi ſeſſ. 13. de numero & qualitate Cardinalium ita diſpoſitum fuit;

Quum ſummo Pontifici ſanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales in dirigenda Chriſtianæ Reip. collaterales exiſtant; neceſſe eſt ut tales inſtituantur, qui ſicut nomine, ita re ipſa Cardines

dines ſint,ſuper quos oſtia univerſalis Eccleſiæ verſentur & ſuſtententur. Statuit igitur ſancta Synodus,ut deinceps eorum numerus adeo ſit moderatus, quod nec ſit gravis Eccleſiæ, nec ſuperflua numeroſitate vileſcat. Qui de omnibus Chriſtianis regionibus quãtum commodè fieri poterit, aſſumantur, ut notitia rerum in Eccleſia emergentium faciliùs haberi, & ſuper his maturiùs deliberari poſſit: Sic tamen ut numerum 24 non excedant. Intra hos autem aliqui eſſe poterũt, admodum pauci, filij, fratres aut Nepos Regum, ſeu magnorum Principum, in quibus cum circumſpectione & maturitate morum, competens literatura ſufficiat.

Cardinalis Iacobatius in d. tract. de Concil. lib. 7. artic. 6. n. 221 poſt longam ſuper huiuſmodi rem diſputationem, ita concludit: Credo quum Papa ſola carnalitate ductus promoveret plures qui eſſent incapaces & Romanæ Eccleſiæ inutiles, propter periculũ quod imminet univerſali Eccleſię ex malis promotionibus, quòd ſit ſufficiens cauſa congregandi Concilium generale: & quòd ſi convocare detrectaret, poſſet per ſe ipſum congregari: quia Papa non convocans, videretur ſe facere alienum & ſuſpectum de fide. *Hæc ſunt verba Cardinalis Iacobatij pro concluſione totius illius quæſtionis. Paulus autem Cardinales doctos in Eccleſia Dei eſſe non vult, qui eius ignorantiam atque errores cognoſcant, & qui bonum commune aliquando cogitare poſſint: eos pro*

Cardina-

Cardinalibus quærit qui nepoti ſuo in futura Pontificis electione adhærere poßint;ſcilicet primùm juvenes, qui ſupervivere poßint, mox ignaros & viliſſimos, qui paucis reditibus contenti ſemper a Nepote pendeant: ita ut Cardinales a Paulo factos, ad finem carnalitatis & pecuniæ creatos eſſe appareat.

Cardinales, Lentes, Capponus, Barberinus, Spinola ubi literas didicerunt? non alias, quàm Cambiorum *literas in Burſam Pauli apportârunt; quum pretiis officiorum amißis facti fuerint Cardinales. Auditoratus cameræ ſeptuaginta millia ſcudorum valebat; Theſauraria tantidem; Clericatus autem cameræ quinquaginta millia: quibus officiis amißis illi birreto rubro donantur, & inter Borgheſii ſequaces ſeu mancipia recenſentur. A Paulo autem nihil penſionis ſeu beneficij accipiunt, niſi quod Borgheſius tenere non poteſt. At quid Tontum, Lanfrancum, de Lenis, Philonardum, aliofque dicam, quos pudet nominare? Tontus quidem pauperrimus cauſſarum ſollicitator ſine cauſis fuit: quindecim Iuliis menſtruis vivebat illi aßignatis ab oratorio ſancti Rochi, ubi Organum ſonabat feſtis diebus. Lanfrancus cujus ſit filius, cujus patriæ, ignoratur: in Hoſpitali incurabilium Neapoli malum Gallicum curabat, quando ad Cardinalatum vocabatur.*

De Lenis, & Philonardus duæ columnæ non Eccleſiæ ſed Inferni eſſe poſſunt. Ex hiſne Eccleſia Dei gubernanda eſt? Ex his Pontifex maximus futurus eligendus? Permittendúmne eſt ut Eccleſia Dei ſemper in pejus labatur?

Eo autem magis ſcandalizatur Eccleſia, quia creditur

Paulum hæc omnia facere; ut Cardinalem Borgheſium ſibi ſucceſſorem relinquat. Paulus enim in principio ſenectutis exiſtens, ſpem ſuper vivendi habet, & omnibus Cardinalibus a prædeceſſoribus creatis ſupereſſe, totúmque Collegium renovare. Propterea juvenes creat, eóſque ignorantes & pauperrimos eſſe vult, ut Borgheſio ſupponantur: eidémque omnes Eccleſiæ reditus confert, ut quum primùm ſucceſſoris eligendi occaſio venerit, illis reditibus Electoribus impartitis, Pontifex ipſe eligi poßit. Huic malo nunc obviandum eſt, ne quid deterius in Eccleſia contingat. Quare tam ex omnibus ſimul junctis cauſis, quàm ex ſingulis ſingulariter conſideratis, neminem exiſtere credi poteſt, qui generale Concilium congregandum eſſe, negare audebit.

GENERALIS CONCILII convocationem ad Cæſarem duntaxat pertinere in caſu de quo agitur.

Quamvis ad ſolùm Papam generalis concilii convocatio pertineat, & poſt eius requiſitionem ac negligentiam, ad Cardinales, ut poſt cætetos probat Cardinal. Iacobat. qui diffuſiùs cæteris hanc materiam ſcripſit, in tract. De Concil. lib. 3. art. 1. per totum: tamen quando agitur contra Papam & contra Cardinales nulliter ab eo creatos, eidémque adhærentes, ſive ejuſdem criminis notatos; neque ad Papam; neque ad Cardinales hujuſmodi generalis Concilij convocationem pertinere, ſed ſolùm Imperatorem illud convocare debere, hiſce rationibus & authoritatibus oſtenditur.

Quando in aliquo caſu Prælati conſenſus requiritur, iuxta ea quæ habentur in c. Cauſam quæ de iudiciis ; ſi agatur contra eundem Prælatum, eius conſenſus non eſt neceſſarius:ut notant Doct.In cap.Edoceri,de reſcript. Et eſt gloſſ.in c. Quum paſtoris .2.q. 7. Et quando ipſe Prælatus tanquam caput eſt ſuſpectum,etiam alii qui illum ſequuntur ſuſpecti ſunt; pariterque de eiſdem iudicandum eſt, prout de capite,ut notat Vincentius,quem Abb. & alii ſequuntur. in c.de iudiciis. Idemque affirmat Baldus in l. 1. in princip.c. Si Rector provinciæ.Et ibi notat Abb.in c. Accedens ut lite non conteſtata.Præterea idem de adhærentibus,quod de principali iudicandum eſt.c.Ad Apoſtolicæ,de re iudicata.lib.6. notatur in c.1. De poſtulatione Prælatorum; & l.Quæ religioſis.& ibi Angelus.ff.de rei vendicatione.

Quamobrem ſi agitur contra Papam & Cardinales qui in cauſa propria iudices eſſe prohibentur, ſi dictæ cauſæ non poſſunt abſque Concilio terminari ; Imperatoris intererit illud congregare , ſicut probat Card. Iacobat. in d.artic.1.n. 71.& ſeq.& n.74.devolutionem nequaquam ad Cardinales fieri oſtendit. Eandem ſententiam diffuſius probant Addentes ad Abbatem in c.Significaſti,de electione, in additione quæ incipit, An & quando Concilium ſit ſupra Papam, in 10 limitatione.

Et niſi Imperator convocare poſſet , in poteſtate Papæ & ſuorum Cardinalium eſſet , contra quos agendum eſt, fidem Chriſtianam , ſtatumque univerſalis Eccleſiæ ſubvertere ; quod Imperator permittere non debet, quum ipſius interſit,Eccleſiam defendere.c. Nos ad fidem,diſt.90. Ipſe enim totum populum Chriſtianum repræſentat,in quem univerſi orbis authoritas tranſlata fuit.l.2.§.Noviſſime.ff.

 de origine

de origine juris.l.1.§.Cùm enim.l.de veter. jure enucleando. Ergo loco omnium populorum ipſe Imperator congregabit Concilium.

Item quando Cardinales ſunt ſuſpecti, utpote quia creati poſtquam Papa renuntiavit Papatui; tunc ipſi Cardinales convocare non poſſunt, ſed ipſe populus convocabit.c.1.de renuntiatione lib.6. Et ad hoc eſt textus c.Si fortè. diſtinct. 65. Sed hoc intelligitur, quando Romæ ipſum Concilium congregandum eſſet, ut probat Card.Iacobat.in d.artic.1.n.286. Sed quando alibi quàm Romæ congregandum eſſet, ad Imperatorem pertinere certum eſt. Imò etiamſi Romę, quum omnis populi poteſtas in Imperatorem tranſlata fuerit; ipſe enim eſt pars Concilii, atque illi intereſſe debet proprio ſuo jure: poteſtas igitur ad eundem devolvitur, tanquam ad proximum ſuperiorem, argumento eorum quæ notantur in c. Nulla eccleſiaſtica miniſteria; de conceſſione præbend.

Hæc autem ſcripta ſunt retentis omnibus concluſionibus, quas Romæ tenent: ſed ab initio, Conciliorum convocatio ad ſolum Imperatorem pertinebat. Conſtantinus convocavit Concilium. c. Sextam. &c. Habeo librum, diſtinct. 16. Idem habetur in principio Concilii Africani. Item Valentinianus congregavit Concilium.c.Valentinianus. diſtinct.63. &c.Mandamus.2.q.5. ubi Valentinianus congregavit Concilium ad ſedandum ſcandalum ortum contra Papam. Item Concilium Conſtantinopolitanum tempore Conſtantini Conſtantis filii, ut legitur in principio ſingularum actionum dicti Concilii & in geſtis Concilii Agaten. in principio cuiuſlibet actionis. Ergo etiam cum præſuppoſito, quòd hodie convocatio Concilii ſit reſervata Papæ. & Cardinalibus in eius defectu; his deficientibus contra quos agendum eſt; res de facili

ad ſuam

ad ſuam priſtinam naturam devolvitur, ita ut ipſe Cæſar congregare debeat.

In notoriis interpellatio non eſt neceſſaria ad conſtituendam negligentiam. Card. Iacobat. in d. art. 1. n. 206. Sed cauſæ convocandi Concilium notoriæ ſunt, & quantum ſcandali populo Chriſtiano dent, notorium eſt: quod procedit etiam dato temporis curſu, in quo quis actum facere potuit, quantumcunque terminus ſtatutus non fuerit, ut in ſimili. c. 1. §. Notoria. de cenſib. lib. 6. Multoque minus interpellatione opus eſt eius, contra quem agendum eſt.

Et quamvis generale Concilium ab Imperatore congregatum, Papæ authoritatem non habeat; non tamen ideo conciliabulum dici debet, quia ipſa Synodus tanquam omnem authoritatem habens, ſede vacãte, ſeu quaſi vacante, poterit ſibiipſi authoritatem interponere: & hoc caſu omnis poteſtas in ipſa Synodo reſidebit; cujus caput erit ipſe Chriſtus, ut ponit Hoſtienſis, & refert gloſſ. in c. 1. De ſchiſmate lib. 6. & ita dicitur in Concilio Conſtantienſi, videlicet quòd Concilium generale habet immediatè poteſtatem à Chriſto: quod intelligitur, vel Papa non exiſtente, vel quando periculo imminenti Eccleſiæ obviare non vult. Et hæc ita probat Cardin. Iacobat. in d. art. 1. n. 197.

Imo quando Concilium eſt congregatum, poteſt requiri Papa, ut illud confirmet. Quòd ſi confirmare recuſet, ipſummet Concilium, Papam confirmare nolentem, de hæreſi ſuſpectum eſſe præſumet: atque ideo loco Papæ, authoritatem interponet. Hæc eſt doctrina ejuſdem Card. Iacobat. in d. art. c. 1. n. 206.

Nec dicetur, Concilium in facto proprio authoritatem impartiri; quum Concilium repræſentet univerſalem Eccle-

 ſiam,

ſiam, cujus caput eſt Chriſtus nec eſt factum proprium alicuius. Iacobat. ibidem. n. 207.

Item ipſum Concilium pronuntiavit ſe legitimè congregatum, ſicut Iudex poteſt ſe competentem dicere. c. Super literis, de reſcript. & ita fuit factum in Concilio Conſtantienſi, ut patet in ſeſſ. 3. c. 1.

Cardinalis Iacobatius ſæpe allegatur, quia eius concluſiones omnes Romæ receptæ ſunt; ſic ut eius authoritas ſit omni exceptione major.

SS 963655